

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANĀELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

ŠESTA NEDJELJA KROZ GODINU

BLAGO VAMA,
SIROMASI!
JAO VAMA, BOGATAŠI!

VELJAČA

Ned 16.

VI. NEDJELJA KROZ GODINU
Julijana, Samuel, Onezim

Pon. 17. Bartol, Benedikt, Flavije
 Uto. 18. Bernardica, Šimun, Gizela
 Sri. 19. Bonifacije, Konrad, Blago, Ratko
 Čet. 20. Eleuterija, Lav, Lea
 Pet. 21. Petar Damiani, Damir, Natalija
 Sub. 22. Katedra sv. Petra, Tvrtko

Naslovnica: J. Kirk Richards, *Učitelj II*

Slika preuzeta s:

<https://www.artworkarchive.com>**mihael**

7/2025.

Listić Policijske kapelanije sv. Mihaela Arkandžela MUP
 - sjedište i Ravnateljstvo policije,
 Godište XIX. (2025.), broj 7 (636);
 šesta nedjelja kroz godinu, 16. veljače 2025.

Kontakt:

vlč. **Željko Rakošec**, policijski kapelan,
 tel.: 22 712, 85 682; e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana,
 tel.: 22 715, 82 805; e-mail: vbakula@mup.hr

MEDITACIJA

Blago vama! Jao vama! 3

SLUŽBA RIJEČI

ŠESTA NEDJELJA KROZ
GODINU

ČITANJA

Blago vama, siromasi!
 Jao vama, bogataši! 4

HOMILIJA

Blago vama... 8

KATEHEZA

Blaženstva 10

Mali vjeronaučni leksikon 13

MEDITACIJA

O Rdosti i Žalosti 14

SPOMENDAN

Sveti Onezim 16

NAŠI POKOJNI 24

Blago vama! Jao vama!

Blago vama, siromasi.

Što ovo znači? Ruga li se to Isus siromasima, kao, baš dobro što ste siromašni? Vi ste siromašni, al' vidjet ćete, kad umrete, lijepo će vam biti! Gdje to, u raj? Na što se misli?

Ili: *Jao vama, bogataši!*

Što ovo znači? Prijeti li to Isus bogatašima, kao, kako ste glupi i nesmotreni što ste sada bogati? Vi ste bogati, al' vidjet ćete (Boga svoga!?), kad umrete, bome nestat će utjehe koju ste za života imali!

Taman posla.

Nego: *Blago vama, jer ste sâmi odabrali biti siromašni!* Naime, **siromaštvo kao takvo nije blagoslov**, nego neprilika iz koje ljude trebamo izbavljati. **Protiv siromaštva se treba boriti!** A siromaštvo koje Isus naziva blagoslovljenim ne nazivlje tako zbog siromaštva po sebi, već zbog toga jer je svojevoljno odabrano! Kao što se Sin osiromašio, eda bi sve od Oca ponovno zadobio, tako i oni koji su Sinovljevi: slobodno odabravši siromaštvo, bogate se u Bogu!

Ponovno, nije ovo neki duhovnjački trik, neko pobožnjaštvo tipa prikažite svoje siromaštvo i bijedu Gospodinu. Još jednom: protiv siromaštva i bijede se treba boriti!! Siromahe i one koji su u oskudici – njima trebamo pomoći da iz takvog stanja izađu! Nego, osoba koja sâma – svojevoljno – odabere siromaštvo, ona je koja se bogati u Gospodinu, koja od njega prima i milost i hranu i radost koju – ponovno! – dijeli s drugima! A time te stvari samo dalje rastu!

Analogno tome, **jao onima koji misle da im je u onome što posjeduju svo blago i utjeha. Isus** im nipošto ne prijeti, **više kao da ih žali**, plače nad njima. Nije bogatstvo sâmo po sebi problem (kao što ni siromaštvo sâmo po sebi nipošto nije blagoslov!), nego je problematično vjerovati da ono što posjedujem konstituira moju osobu! Eh, žalosno je to vjerovati.

Stoga, postavljam si pitanja:

Jesam li odabrao „siromašnu opciju“?

Znam li primljeno dijeliti i pri tome primijetiti kako se ono umnaža?

U čemu je moja utjeha?

Prvo čitanje: Jr 17, 5-8

Proklet čovjek koji se uzda u čovjeka, a blagoslovljen koji se uzda u Gospodina.

Čitanje Knjige proroka Jeremije

Ovo govori Gospodin:

Proklet čovjek koji se uzda u čovjeka,
i slabo tijelo smatra svojom mišicom,
i srce svoje od Gospodina odvraća.

Jer on je kao drač u pustinji:
ne osjeća kad je sreća na domaku,
tavori dane u usahloj pustinji,
u zemlji slanoj, nenastanjenoj.

Blagoslovljen čovjek

koji se uzda u Gospodina
i kome je Gospodin uzdanje.
Nalik je stablu zasađenu uz vodu
što korijenje pušta k potoku:
ne mora se ničeg bojati kad dođe žega,
na njemu uvijek zelenilo ostaje.

U sušnoj godini brigu ne brine,
ne prestaje donositi plod.

Riječ Gospodnja

Odlomak iz Knjige proroka Jeremije mudrosnoga je karaktera, a smješten je unutar zbirke proroštava nastalih u vrijeme kralja Jojakima (Jr 7 – 20), na prelasku iz 7. u 6. st. pr. Kr., kad snaga kraljevstva Judina znatno slabi, nakon posljednjega razdoblja procvata i vjerske obnove u doba kralja Jošije. Tekst se sastoji od dva dijela: prvi donosi prokletstvo, a drugi blagoslov. Prokletstva i blagoslovi činili su u starini završni dio svakoga saveza među ljudima ili među narodima i kraljevima te su bilil neka vrsta jamstva. Slično je bilo i u Savezu što ga je Bog sklopio s izraelskim narodom. Narodu su obećani blagoslovi bude li vršio odredbe Zakona, ali mu je zapriječeno i prokletstvima ne bude li vjeran Savezu.

Prokletstvo što ga izriče prorok Jeremija upućeno je upravo čovjeku »čije se srce od Gospodina odvraća«. Taj čovjek nije pošao za drugim bogovima, kao što su to činili otci naroda prije Jeremije, nego se »uzdaje u čovjeka, i slabo tijelo smatra svojom mišicom«. Riječ je upravo o povodjenju »za okorjelošću zloga srca svoga« što ga prorok prethodno napada. Taj se čovjek dakle utječe u svoje sile, nalazi sigurnost u svojoj snazi i više i ne traži Boga, pa ni ikoje božanstvo. Može se pritom iščitavati kritika kako eventualnih magijskih praksa u kojima čovjek svojim nastojanjem želi postići određene ciljeve tako i bezbožnosti uopće, u kojoj čovjek misli da mu nadnaravno više nije ni potrebno. S druge je strane blagoslov, a blagoslovljeni čovjek nije više u usahloj pustinji, nego uz vodu te od nje crpi životnu snagu. Nije ni riječ o »draču«, nego o »stablu«, i to korisnom stablu koje »ne prestaje donositi plod«. Tako čovjek koji se u svemu pouzdaje u Gospodina, a ne u vlastite sile, ima sasvim osobitu vrijednost. Njegova bitna povezanost s Bogom omogućuje mu da bude plodan te tako koristi i drugima oko sebe.

Otpjevni psalam: Ps 1,1-4.6

Blago čovjeku koji se uzda u Gospodina.

Blago čovjeku koji ne slijedi savjeta opakih,
ne staje na putu grešničkom
i ne sjeda u zbor podrugljivaca,
već uživa u zakonu Gospodnjemu,
o zakonu njegovu misli dan i noć.

On je ko stablo zasađeno
pokraj voda tekućica
što u svoje vrijeme plod donosi;
lišće mu nikad ne vene,
sve što radi dobrim urodi.

Nisu takvi opaki, ne, nisu takvi!
Oni su ko pljeva što je vjetar raznosi.
Jer Gospodin zna put pravednih,
a propast će put opakih.

Današnji psalam, koji je ujedno i prvi psalam u Psaltiru, preuzima tematike iz 1. čitanja uz dodatne slike govora o pravedniku. Prve riječi psalma „blago čovjeku“ nadovezuju se na današnje Evanđelje. Čitajući psalam iz kršćanske perspektive, moguće je pravednika iz psalma poistovjetiti s Kristom na križu (slika „stabla koje u svoje vrijeme plod donosi“).

Drugo čitanje: 1Kor 15,12.16-20

Ako Krist nije uskrsnuo, uzaludna je vjera vaša.

Čitanje Prve poslanice sv. Pavla apostola Korinćanima

Braćo!

Ako se propovijeda da je Krist od mrtvih uskrsnuo, kako neki među vama govore da nema uskrsnuća mrtvih? Jer ako mrtvi ne uskršavaju, ni Krist nije uskrsnuo.

A ako Krist nije uskrsnuo, uzaludna je vjera vaša, još ste u grijesima. Onda i oni koji usnuše u Kristu, propadoše. Ako se samo u ovom životu u Krista ufamo, najbjedniji smo od svih ljudi. Ali sada: Krist uskrsnu od mrtvih, prvina usnulih!

Riječ Gospodnja

Apostol Pavao u svojoj Prvoj poslanici Korinćanima tumači konkretne učinke vjere za svakoga kršćanina. Takvo tumačenje očito je potaknuto razmišljanjem nekih u toj zajednici da »nema uskrsnuća od mrtvih«. To je u izravnoj suprotnosti s propovijedanjem Kristova uskrsnuća. Krist je prvi i najizvršniji slučaj uskrsnuća, o čemu postoji predaja koju je i Pavao primio i prenio drugima, pa tako i Korinćanima. Usto, ako za ljude nema uskrsnuća, onda ni Kristovo uskrsnuće nema smisla. Ono se dogodilo upravo u vidu uskrsnuća svih ljudi. Kako Pavao kaže u Poslanici Rimljanima, vjernici su po krštenju zajedno s Kristom »ukopani u smrt da kao što Krist slavom Očevom bi uskrišen od mrtvih, i mi tako hodimo u novosti života«. Osim toga: »Što umrije, umrije grijehu jednom zauvijek; a što živi, živi Bogu.« Zato i u tom tekstu apostol povezuje Kristovo uskrsnuće s oproštenjem grijeha. Bez uskrsnuća i bez oslobođenja od grijeha kršćaninova vjera više nema smisla niti ima nade za one koji umiru. Čini se da je jedna skupina među korintskim kršćanima od Krista očekivala samo pomoć u svakodnevnom životu, pa im Pavao napominje koliko je »bijedno« i besmisleno takvo razmišljanje. Na kraju, kao u klimaksu, svečano završava: »Ali sada, Krist uskrsnu od mrtvih, prvina usnulih!« To je snažan usklik vjere i pouzdanja.

Evandjelje: Lk 6,17.20-26

Blago vama, siromasi! Jao vama, bogataši!

Čitanje svetog Evandjelja po Luki

U ono vrijeme:

Isus siđe s dvanaesticom i zaustavi se na ravnu. Podigne oči prema učenicima i govoraše:

*Blago vama, siromasi:
vaše je kraljevstvo Božje!*

*Blago vama koji sada gladujete:
vi ćete se nasititi!*

*Blago vama koji sada plačete:
vi ćete se smijati!*

Blago vama kad vas zamrže ljudi i kad vas izopće i pogrde te izbace ime vaše kao zločinačko zbog Sina Čovječjega!

Radujte se u dan onaj i poskakujte: evo, plaća vaša velika je na nebu.

Ta jednako su činili prorocima oci njihovi!

*Ali jao vama, bogataši:
imate svoju utjehu!*

*Jao vama koji ste sada siti:
gladovat ćete!*

*Jao vama koji se sada smijete:
jadikovat ćete i plakati!*

Jao vama kad vas svi budu hvalili!

Ta tako su činili lažnim prorocima oci njihovi.

Riječ Gospodnja

Evandeoski odlomak donosi Isusovu nastupnu besjedu, koja podsjeća na dio govora na gori i blaženstva u Matejevu evanđelju. Ipak, u Lukinoj redakciji taj govor nije održan na gori niti je riječ samo o blaženstvima. Evanđelist izvješćuje da Isus progovara ponajprije učenicima, a govor, slično starozavjetnim blagoslovima i prokletstvima, ima dva koraka: najprije spominje četiri blaženstva, a potom i četiri »jao«. U središtu te konstrukcije nalazi se poziv na radost. Za razliku od Matejeve inačice blaženstava, Luka ne govori u trećem licu (npr. »Blago siromasima duhom«), nego se Isus izravno obraća svojim slušateljima, te ih tako neposredno uključuje u svoju poruku. Ona nije nešto izvan čovjeka, nešto što čovjek može pratiti sa strane, nego se neizostavno mora u odnosu na tu poruku opredijeliti: može izabrati blaženstvo ili prijetnju. Također, dok Matej govori o duhovnom i moralnom stanju čovjeka, Luka govori o životu na mnogo konkretniji način. Blaženstvo se tako odnosi na siromahe, gladne, uplakane, omrznute, a sastoji se u zadobivanju onoga što im nedostaje: siromasi, koji su bez ičega, već sada posjeduju kraljevstvo nebesko; gladni će se nasititi; uplakani smijati; a onima koje ljudi mrze upućen je poziv na radovanje, što se zapravo odnosi na sva blaženstva. Svi koji su bilo kako potlačeni i zakinuti trebaju se radovati jer, kaže im Isus: »Plaća je vaša velika na nebu.« S druge strane, četiri »jao« donose stanje suprotno od onoga koje zaslužuje blaženstvo: bogatstvo, sitost, smijeh, ljudske pohvale. Isus upozorava na prolaznost takvih dobara, a trajnost slabosti i malenosti. I dok su pravedne i slabe kroz povijest progonili, premda su bili pravi proroci, moćne su hvalili, a bili su lažni proroci. Isus poziva svoje učenike da budu proroci istine, bez obzira na okolnosti.

Komentari čitanja: Darko Tepert, <https://www.glas-koncila.hr>

Blago vama...

Isus se obraća bogatašima i upozorava ih da su u opasnosti zbog svoga bogatstva. Zašto? Jer oni upadaju u stanje lažne sigurnosti i ne traže uporište svoga života ondje gdje ono jest – u Bogu – nego ondje gdje on nije – u posjedu i u prolaznim zemaljskim stvarima, koje mogu zadovoljiti tijelo, ali ne i duh.

Blaženstva kao početak i središte Isusova Govora na ravnini (Matej, Govor na Gori) naziva se “srcem evanđelja” ili “evanđeljem u evanđelju”. Imaju programatski karakter za Crkvu, osnovni su zakon ili ustav njezina života i djelovanja. Govor o blaženstvima kojeg Isus izgovara upućen je učenicima i svima koji ga nasljeđuju. Započinje veliko vrijeme, proročko vrijeme prolazi. U dvije trodjelne strofe izriče se spasenje i prijetnja. Spasenje doživljavaju siromašni, riječi prijetnje upućene su bogatima. Obje strofe završavaju jednim blagoslovom odnosno prijetnjom koji su upućeni učenicima. U izricanju blaženstava Isus je opisao osobine koje, ljudskim riječima, nisu uvijek asocirane s blaženstvom. Opisao je nagradu tih ljudi ili ono što će baštiniti. On je naznačio što zaista znači biti dio kraljevstva Božjeg, što zaista znači slijediti Božje puteve. Nije riječ o religioznosti niti o zakonima, nego o srcu.

Siromašni, gladni i uplakani su isti: siromašni i patnici na ovoj zemlji vrijede kao posljednji. Odbačeni su i zaboravljeni od ljudi, ali ne i od Boga. Siromašni, gladni i uplakani, o kojima Isus govori, nemaju

nikakvih materijalnih dobara i trpe zbog te bijede. Ali ipak imaju nešto puno vrijednije i nešto što ih čini bogatima, a to je nada u Boga. Oni iznose svoju bijedu pred Boga i ponovo je preuzimaju od Boga kao svoju sudbinu. Isus ih podiže i daruje im svoju riječ utjehe. Siromaštvo, glad, plač i nevolja teška su stanja, a ipak Isus siromahe naziva blaženima: Blago vama! On im čestita, i to sa svom ozbiljnošću. Bog, naime, njima daje ono najveće što je obećao i što pozna povijest spasenja - kraljevstvo Božje. Kraljevstvo Božje obećano je siromašnima jer su oni otvoreni za Boga, jer su svoje očekivanje upravili prema onom vremenu u kojem će Bog uspostaviti svoju vlast, jer je njihov pogled slobodan za Boga.

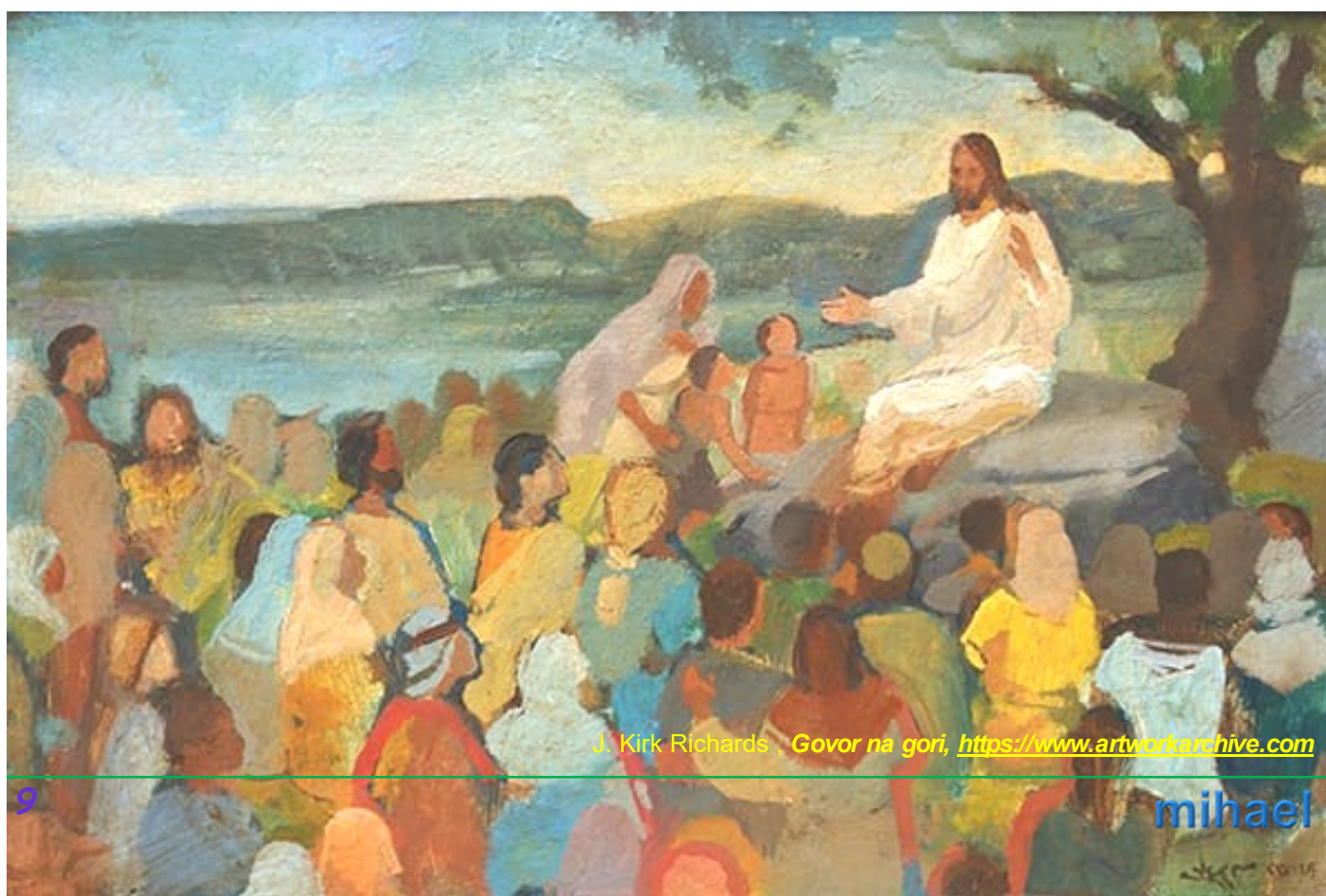
Slušajući Isusov govor na ravnini o blaženstvima, možemo reći kako Isus i nas poziva da budemo siromašni kako bismo zavrijedili kraljevstvo Božje. Ali kako biti siromašan? Isus ne traži od nas da danas prodamo sve svoje imanje i da živimo na ulici kao siromašni. Ne, ne traži on od nas takvo siromaštvo. On želi da budemo siromašni srcem, da budemo ponizni i da pomognemo svome bratu kojeg vidimo u nevolji. Upravo ovakvo siromaštvo Isus želi od nas, jer preko ovakvog siromaštva dolazimo do kraljevstva Božjega.

Bogati, siti i nasmijani su oni koji imaju dobra ovoga svijeta i uživaju ih. Tko je bogat, može utišati svoju glad. On ima ono što žudnjom zahtijeva, može se smijati i biti radostan. No Isus takvima upućuje riječ opomene jao! Isus se obraća bogatašima i upozorava ih da su u opasnosti zbog svoga bogatstva. Zašto? Jer oni upadaju u stanje lažne sigurnosti i ne traže uporište svoga života ondje gdje ono jest – u Bogu – nego ondje gdje on nije – u posjedu i u prolaznim zemaljskim stvarima, koje mogu zadovoljiti tijelo, ali ne i duh.

Svojim četverostrukim blago i isto tako četverostrukim jao Isus, doduše, nije izrekao nešto posve novo u odnosu na ono što nalazimo u Starome zavjetu. Naprotiv,

on i ovdje čvrsto stoji u tradiciji svoga naroda. Proroci su se u Starome zavjetu silom zauzimali za siromašne i obespravljene, prijeteći bogatima i moćnima u Božje ime, jer oni svojom bezočnom težnjom za bogatstvom stvaraju siromahe i povećavaju njihovu bijedu. Zato su svi proroci bili progonjeni, a mnogi i ubijeni. Isus je i za sebe slutio tu istu proročku sudbinu, a ni svojim učenicima nije skrivao da ih očekuje isto, ukoliko budu živjeli u duhu njegova učenja.

fra Marin Mikulić, <https://www.fra3.net>

J. Kirk Richards, *Govor na gori*, <https://www.artworkarchive.com>

Blaženstva

Čovjek želi sreću, koju on zove život, mir, radost, počinak, blagoslov, spas. Sva su ta dobra na svoj način uključena u izraze kojima se netko naziva sretnim ili nesretnim. Kad „mudrac“ obznanjuje: „Blago siromasima! Teško bogatima!“, on ne želi izreć“ ni blagoslov što donosi sreću ni prokletstvo što izaziva nesreću, već želi iz svog iskustva o sreći potaknuti da se slijede putovi koji k njoj vode.

Stari zavjet

Da bi se shvatio domašaj i smisao mnogih mudrih izreka koje nam se čine sasvim prizemnim, treba ih smjestiti u religiozno ozračje u kojem su iskazane. U stvari, ako blaženstvo uvijek potječe od Boga kao svog izvora, ono je ipak prošlo kroz polagan razvitak od zemaljskog k nebeskome.

Bog i blaženstvo

Sreća i slava u Bogu

Grčki su bogovi obično pozdravljani naslovom „sretni“, jet su bili utjelovljenje onoga o čemu je čovjek sanjao; Biblija se, naprotiv, ne zadržava mnogo na Božjoj sreći s kojom se ne može mjeriti sreća za kojom čovjek teži. Ona u Jahvi prije svega gleda Boga slave; odatle još jedna razlika: dok grčki bogovi uživaju u svojoj sreći ne

brinući se naročito za usud ljudi, Jahve se brižno priklanja svim ljudima, naročito svome narodu; čovjekovo blaženstvo izvire iz Božje milosti, ono je udioništvo u Božjoj slavi.

Blaženstvo jest Bog sam

U obilju iskaza kojima obiluje mudroslovna književnost, čitatelj Biblije otkriva u čemu se sastoji istinska sreća i zašto je čovjek mora tražiti. *Blago onome koji se boji Jahve: bit će moćan, blagoslovljen* (Ps 112,1 sl), *imat će brojnu djecu* (Ps 128,1 sl). Ako želi sebi osigurati život, spas, blagoslov, bogatstvo (Izr 3,10), mora slijediti Božje putove (Ps 1,1), hoditi po Zakonu (Ps 119,1), slušati Mudrost (Izr 8,34 sl), steći je (Izr 3,13 sl), o njoj razmišljati (Sir 14,20), misliti na uboge (Ps 41,2), u jednu riječ: biti pravedan.

Mudrac razvija ove sadržaje u želji da svoje učenike privuče na putove prave sreće; pri tom on obično ne ide dalje od gledanja na neposrednu nagradu. Bit će zadaća pobožnih i siromaha Jahvinih da nagovijeste ovo prerastanje; oni će shvatiti da u Bogu imaju sve i da je put blaženstva u posvemašnjem prepuštanju, bezgraničnom pouzdanju. To nije izraz nekakve pobude, već naprosto tvrdnja. *„Blago onima koji se u njega nadaju“* (Iz 30,8). *„Blago onom što se u te uzda“* (Ps 84,13; usp. Ps 2,12; 65,5; 146,5). Stoga, bojati se Boga, obdržavati Zakon, slušati Mudrost, za Izraelca znači očekivati sreću kao nagradu; za one duhovnije to čak znači već je imati, biti s Bogom zauvijek, uživati *„njemu zdesna blaženstvo vječno“* (Ps 16,11; usp. 73,23 si).

Od zemaljske k nebeskoj sreći

Ovime je božanski vrhunac blaženstva točno određen. Mi ipak ne smijemo podcijeniti putove koji do njega vode: to bi značilo ne uočiti ni općeljudski ni izraelski mentalitet. No, da bi otkrio da je samo Bog sreća, svaki čovjek mora proći stanovit put na kojem kadšto razočaranje za razočaranjem (Ps 118,8 si; 13,6; 38; 146,3 si) polako pročišćuje njegove želje.

Zemaljsko blaženstvo.

Sreća je život, a taj se život dugo vremena poistovjećivao sa zemaljskim životom. Evo u čemu je blaženstvo naroda kojemu je Jahve Bog: imati stasite sinove, krasne kćeri, pune žitnice, brojna stada, i konačno - mir (Ps 144,12-15). A svete knjige potanko opisuju ta čovjekova dobra u krilu naroda, obitelji i osobe. Imati kralja dostojna tog imena (Prop 10,16 si), razumnu (Sir 25,8), čestitu ženu (26,1), veliko bogatstvo stečeno bez krivnje i kojemu se ne robuje (31,8): biti razborit (25,9), ne griješiti jezikom (14,1), biti milostiv ubogima (Izr 14,21), ne biti optuživan od vlastite savjesti (Sir 14,2). U jednu riječ: živjeti životom dostojnim tog imena i biti u tome od Boga samog poučen (Ps 94,12). Pristoji se, dakako, tugovati za umrlim, ali oplakivanje ne smije suviše potrajati jer bi poguban čemer onemogućio

valjano uživanje sreće ovdje na zemlji (Sir 38,16-23).

Prema nebeskom blaženstvu

Zemaljska dobra Saveza što ih je Jahve dao, blagoslovio, bijahu znakom zajedništva života s Bogom. Kad se utvrdila vjera u vječni život, čistije su se zapažale granice i pogibli tih dobara; zahvaljujući tom pročišćavanju ona su postajala znakom samog vječnog života; istovremeno su iz novog nadanja nicali nove vrijednosti, npr. duhovna plodnost čovjeka i žene bez djece. Osvijetljene ovom nadom, vrijednosti se mijenjaju. Već je i iskustvo učilo da ne valja suditi o čovjekovoj sreći prije časa smrti (Sir 11,28). Već Knjiga Mudrosti - nečuvenom smjelošću koja nagovještuje evanđelje - tvrdi: *blago neplodnima ako su bez ljage i kreposni* (Mudr 3,13 sl). Mudraci se, dakle, nadovezuju na ono što su već obznanjivali psalmi siromaha, kad su vrhovno dobro gledali u predanju Jahvi (npr. Ps 73,23-28).

Novi zavjet

S Isusovim dolaskom sva su dobra virtualno dana, a blaženstvo nalazi u njemu ujedno svoj uzor i svoje dovršenje. On je, naime, sam Kraljevstvo i on svojim vjernima daje najviše dobro: Duha Svetoga kao zalag nebeske baštine.

Blaženstvo i Krist

Isus nije samo mudrac golema iskustva, on je onaj koji potpuno živi blaženstvo što ga navješćuje.

„Blaženstva“ početak Isusovog govora

„Blaženstva“ su smještena na čelo uvodnog Isusova govora i prema Mt 5,3-12 donose program kršćaninove sreće. U Lukinoj su recenziji u blaženstva u paru s nesrećama, i tako uzdižu višu vrijednost nekih životnih stanja (Lk 6,20-26). Ova dva načina izlaganja ne daju se svesti na uzdizanje kreposti i životnih stanja; a osobito ne iskazuju svoju istinu ako se ne povežu sa smislom što im ga je sam Isus dao. Isus je zapravo došao s Božje strane da izreče svečani „da“ starozavjetnim obećanjima: kraljevstvo je nebesko dano, oskudica i patnje su uklonjene, udijeljeno je milosrđe i život. I doista: ako su neka blaženstva i izrečena u budućem vremenu, prvo od njih („*Blago vama, siromasi ...*“) sadrži, virtualno, sva ostala i hoće da već sada bude stvarnost.

I ne samo to. Blaženstva su i onaj „da“ što ga je Bog izrekao u Isusu. Dok je u Stari zavjet dolazilo do poistovjećivanja blaženstva sa samim Bogom, Isus, sa svoje strane, nastupa kao onaj koji ispunjuje težnju prema sreći: kraljevstvo je nebesko u njemu prisutno. Još više: Isus je htio „utjeloviti“ blaženstva tako što ih je savršeno živio, pokazujući da je „krotka i ponizna srca“ (Mt 11,29).

Isus u središtu blaženstva

Jednako i sve ostale evanđeoske izjave nastoje pokazati da je Isus u središtu blaženstva. Marija je „blaženom zvana“ zato što je darovala život Spasitelju (Lk 1,48;

11,27), što je povjerovala; time ona navješćuje blaženstvo svih onih koji budu poslušali Božju riječ i povjerovali a da nisu vidjeli (Iv 20,29). Jao farizejima (Mt 23,13-32), jao Judi), nevjernim gradovima! Blago Petru kojemu je Otac u Isusu objavio Sina Boga živoga (Mt 16,17)! Blago očima koje su vidjele Isusa! Nadasve blago učenicima koji će vjerno i budno (Mt 24,46) očekivati Gospodinov povratak, a sve to služeći jedni drugima (Iv 13,17).

Kristove vrijednosti

Dok se Stari zavjet trudio bojažljivo da zemaljskim vrednotama bogatstva i uspjeha doda vrijednost pravednosti u siromaštvu i porazu, Isus pak osuđuje dvoznačnost zemaljskog shvaćanja blaženstva. Odsad se sretnicima ovoga svijeta ne zovu više bogati, presiti, oni kojima se laska, već oni koji su gladni i koji plaču, siromasi i progonjeni. Ovo preokretanje vrijednosti bilo je moguće onome koji je vrijednost sama.

Dva najviša blaženstva sadrže sva ostala: siromaštvo, koje prate djela pravednosti, poniznosti, krotkosti, čistoće, milosrđa, briga za mir; zatim progonstvo radi ljubavi Kristove. Ali same ove vrijednosti nisu ništa bez Isusa koji im daje sav njihov smisao. Stoga samo onaj tko je Krista stavio u srce svoje vjere može shvatiti blaženstva Otkrivenja. Blago njemu ako ih poslušava ako ostaje budan, jer je pozvan na Janjetovu svadbenu gozbu, radi uskrsnuća. Čak i ako mora položiti život kao 'svjedočanstvo, neka ne gubi odvažnosti: „Blago onima koji umiru u Gospodinu!“ (Otk 1,3; 22,7-15),

Mali vjeronaučni leksikon

Povijesne religije

Povijesne religije, religije koje čovjekov odnos prema svetome ili božanskome smještaju u povijest, pravocrtno vrijeme koje ima početak i kraj. Poznati su im povijesni utemeljitelji (Mojsije, Isus, Muhamed). U tom tipu religije Bog je transcendentan prirodi i stvorenjima (židovstvo, kršćanstvo, islam).

Povijest spasenja

Povijest spasenja, u kršćanstvu, Božje spasenjsko djelovanje kroz povijest. Velike etape povijesti spasenja su Starom zavjetu, Novom zavjetu i povijest crkve. Središte i cilj te povijesti je Isus Krist. Za taj teološki pojam patristički i srednjovjekovni pisci upotrebljavaju naziv *ekonomija*.

U devetnaestom stoljeću neki njemački protestantski teolozi suprotstavljaju se liberalnom historicizmu i hegelovskom idealističkom monizmu. Stoga svjetovno poimanje povijesti nastoje zamijeniti religioznim tumačenjem. Povijest čovječanstva prosuđuje se u svjetlu Biblije, posebno evanđelja, a smisleni povijesni događaji promatraju se kao tragovi Božjeg zahvata i pokazatelji da Bog upravlja poviješću.

U povijesti spasenja posebno se mjesto pridaje Kristovim novozavjetnim naslovima, jer se oni najvećim dijelom odnose na Kristovu spasenjsku ulogu. U tom je također važan eshatološki vid Isusova uskrsnuća, anticipacija svršetka cjelokupne povijesti. Ono je izvor nade za dioništvo u Božjem spasenju i utječe na svekoliku povijest spasenja, najavljen u starozavjetnim proročanstvima i ispunjenju u smrti i uskrsnuću Isusa Krista, posrednika spasenja.

Pracrkva

Pracrkva, kršćanska crkva apostolskog doba, od Duhova do konca prvog stoljeća. Premda nauk još nije preciznije utvrđen ni crkveni ustroj potanje raščlanjen, u njoj su već sadržane glavne značajke buduće povijesne Crkve. Stoga je Pracrkva, poglavito u razdobljima vjerske krize i crkvenih reforma, uvijek bila mjerilo i orijentir.

O Radosti i Žalosti

Potom jedna žena reče:

Govori nam o Radosti i Žalosti.

A on odvrati:

Vaša je radost vaša raskrinkana žalost.

I samo vrelo iz kojeg vam smijeh izvire često je bilo puno vaših suza.

A kako, dakle, to može biti?

Što žalost više raskopa vaše biće, to u nj može više radosti stati.

Nije li vrč u kojem vino držite bio pečen u lončarevoj peći?

I nije li frula koja vam duh blaži puko drvo koje izbušiše noževi?

Kad ste radosni, zavirite duboko u svoje srce

i otkrit ćete da vam je radost dalo ono što vam je dalo i žalost.

Kad ste žalosni, opet zavirite u svoje srce,

i vidjet ćete da odista plačete za onim što je bila vaša radost.

Neki od vas vele: „Radost je veća od žalosti“, a drugi kažu: „Ne, žalost je veća.“

A ja vam kažem da su nerazdvojne.

Zajedno dolaze,

i kad vam jedna sjedi sama za stolom,

zapamtite da vam je

druga zaspala na postelji.

Odista ste obješeni poput zdjelica vage između svoje žalosti i svoje radosti.

Samo kad ste prazni, smireni ste i uravnoteženi.

Kad vas rizničar uzima da bi izmjerio svoje zlato i srebro,

vaša radost ili vaša žalost svakako se mora dizati ili spuštati.

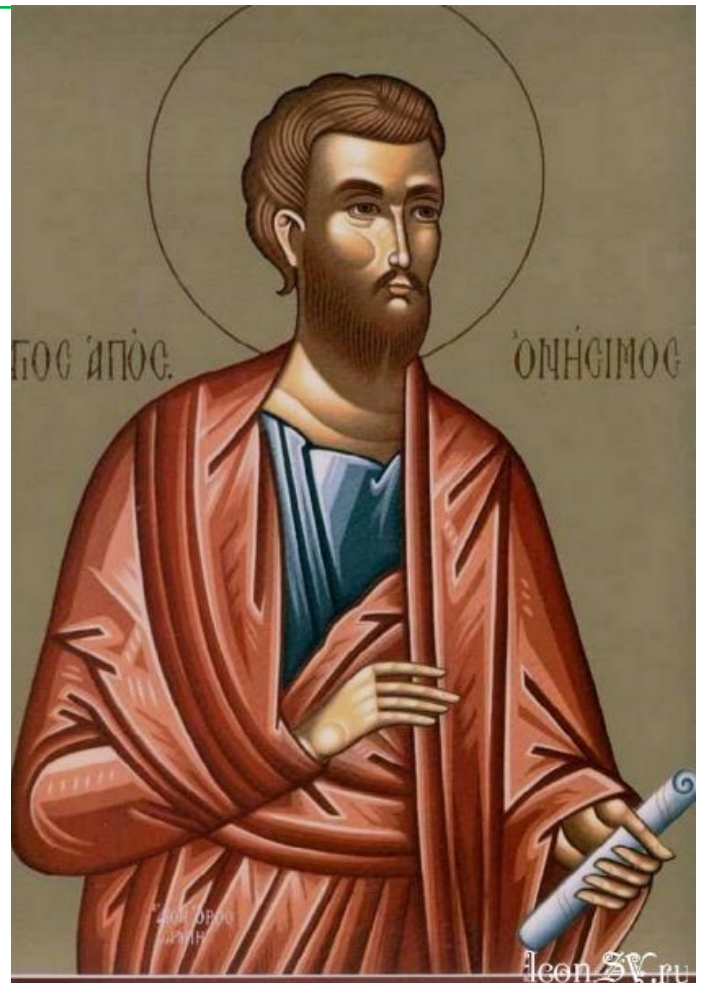
Sveti Onezim

16. veljače

Učenik svetog Pavla, biskup u Efezu i mučenik. Bio je rob. Pavao, apostol naroda, privukao ga je Bogu, upoznao sa svetom vjerom i krstio, jer je shvatio da se radi o čovjeku dobrog i plemenitog srca. On je nakon toga propovijedao Evanđelje po zemljama Sredozemlja. Položio je život za Krista kao mučenik.

Gospodar Filemon imao je roba Onezima. Tako ga je sam nazvao jer ime Onezim na grčkom znači 'koristan'. I zacijelo je gospodaru Filemonu rob Onezim bio koristan, ali jednog je dana rob orobio svoga gospodara i pobjegao u Rim, stjecište avanturista iz svih naroda. Bilo je to između 61. i 63. godine, kada je sv. Pavao bio u pritvoru. Pavao je mogao primati posjetitelje, pa je tako i rob Onezim došao do njega, te ga je Pavao poučio i krstio. Rado bi ga bio i zadržao uza se, jer mu je kao pritvoreniku dobro došla njegova pomoć ali je, po tadašnjem društvenom običaju, rob pripadao svome gospodaru, odnosno Filemonu koji je bio kršćanin.

Zato Pavao piše pismo Filemonu i šalje ga, zajedno s odbjeglih robom Onezimom, po Tihiku koji je tada odlazio u Aziju. Pavao moli oprostjenje za roba Onezima i podsjeća Filemona da je sad u robu dobio više od roba, da je dobio brata u Kristu. Ta je

poslanica-pismo biser svetopisamske književnosti, iako ima svega 25 redaka. Te su misli 'magna charta' crkvenog stava o robovima i ropstvu. Zapadna Crkva na slavi spomen sv. Onezima 16. veljače, a grčka po svom kalendaru 15. veljače. Pravoslavne ga Crkve časte 15. ili 28. veljače kao apostola naroda.

Istoga dana slavimo i svetu Julijanu, mučenicu iz Nikomedije koja je poginula mučeničkom smrću 305. godine. Čini se da je bila jedina kršćanka u svojoj obitelji. Otac joj je bio Afrikanac i revni štovatelj poganskih bogova. Obećao ju je poganinu Evilaziju, gradskom prefektu. Julijana je pristala na udaju, pod uvjetom da Evilazije postane kršćanin. On je to gnjevan odbio, optužio Julijanu za kršćanstvo i predao je gradskim vlastima. Budući da se nije htjela odreći kršćanstva, osudili su je na smrt.

Marija Bačić, <https://hkm.hr>

NAŠI POKOJNI

DUŠAN VUČETIĆ,

PU karlovačka, u službi, Karlovac, 17. veljače 1993.

MILAN KUZMANIĆ,

PU splitsko - dalmatinska, Split, 17. veljače 1996.

MIROSLAV NIKOLIĆ,

PU splitsko - dalmatinska, Split, 17. veljače 1996.

DANIJEL AUGUSTINOVIĆ,

PU zagrebačka, Zagreb, 19. veljače 1992.

CHRISTIAN IVKOVIĆ,

PU zagrebačka, 24. veljače 1992.

POČIVALI U MIRU!